

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1012. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

73. ÅRGANG 28. OKTOBER 1971

Stammeforsøg med grønkål 1968-70.

Afprøvningerne omfatter:

- A. Grønkål til eneafgrøde.
- B. Grønkål til anden afgrøde.
- C. Grønkål, tætsåning til industribrug.

Til eneafgrøde var der indsendt 17 prøver og til anden afgrøde 15 prøver. Til tætsåning blev der anvendt de samme prøver, som var indsendt til anden afgrøde.

Formål. Grønkål anvendes i stor udstrækning i enhver husholdning frisk, frosset eller fra dåse. Grønkål dyrkes i havebruget, erhvervsmæssigt til frisksalg samt i stigende udstrækning til brug i dybfrost- tørre- og endnu noget i konserverindustrien.

På grund af de forskellige dyrkningsmåder og brug har forsøgene været anlagt og høstet med henblik på at alle parter, der er interesserede i avl og brug af grønkål, kan få gavn af resultaterne. Det samme har været tilfældet for grundlaget for anerkendelserne.

Forsøgene er gennemført følgende steder:

Plumroses forsøgsgård, Dallund, Søndersø v. konsulent E. Randsløv, statens forsøgsstation, Spangsbjerg, Esbjerg, Beauvais forsøgsgårde Lammefjordgården og V. Hovgård v. konsulent Find Møller, hos gårdejer H. Voigt Petersen, Klavsebølle, Tullebølle f. Svendborg Konserverfabrik v. konsulent B. Kjærbøll.

Metode. Alle forsøgene er anlagt som rækkeforsøg med måleprøver. Der er sået på blivestedet med 2-3 rækker pr. parcel. Rækkeafstand for eneafgrøde 70-60 × 55-50 cm. For anden afgrøde samme rækkeafstand, men afstand i ræk-

ken 45-55 cm. Ved tætsåning blev anvendt en rækkeafstand på 20-27,5 cm. Eneafgrøde og anden afgrøde blev udtynnet til afstandene i rækken.

Såning fandt sted for eneafgrøde mellem 11. og 25. april og for anden afgrøde og tætsåning mellem 25. juni og 9. juli.

Høst af eneafgrøde fandt sted fra 154 til 235 dage efter såning. For anden afgrøde fra 101 til 158 dage og for tætsåning fra 63 til 119 dage.

Forsøgenes resultater fremgår af omstående tabeller med karakterer, tidligheds- og holdbarhedsberegninger, sortere- og vejetal samt værdital. Kun små uddrag af det omfattende talmateriale kan bringes her. Den anvendte karakter-skala går fra 10 til 1 med højeste værdi for det bedste, største, tidligste, helt fri for, mørkeste m.m.

Karaktererne er for eneafgrøde og anden afgrøde gennemsnit af 5 forsøg, medens tætsåningens karakterer er gennemsnit af 4 forsøg.

Udbytteberegningen fremgår dels som alm. håndhøstning med håndribning dels som industrihøst med afhugning af bladene med kniv. Af håndhøstninger og håndribninger er der i eneafgrøder foretaget 12 og af industrihøstninger 3 og 4. I anden afgrøde er der også foretaget 12 håndhøstninger, men ingen industrihøstninger. I tætsåning er der foretaget 12 høstninger og 7 bladkødbestemmelser.

Analyser. Statens Levnedsmiddelinstitut og Statens Husholdningsråd har foretaget analyser af produktet; kun en del af det omfattende materiale kan bringes her.

Værdital. For lettere at kunne klassificere stammerne er der i hver gruppe opstillet et antal pointsformler, hvori hver enkelt stammes tal er indsat. Herved kan man give de relevante egenskaber for dyrkning, salg og brug, vægt efter deres betydning. Efter disse tal er den endelige klassificering sket. Selve pointsformlerne er angivet i den endelige beretning.

Beskrivelse af stammerne

A. Til eneafgrøde

Lb. nr. 60. 'Høj Amager', 'Ama', Tagenshus P 60, P 70. Ejer: A. Hansen, Kastrup. Er en ensartet, højstokket, grovkruset grønkål. Den er ensartet i stokhøjde, sund og særdeles holdbar. Bladfarve ret lys. Den har givet et særdeles stort udbytte ved middeltidlig og sen høst.

Lb. nr. 62. 'Høj Amager', 'Sundby Torve', Tagenshus P 60, P 70. Ejer: A. Hansen, Kastrup. Er en ret ensartet, ret højstokket, grovkruset grønkål. Bladfarve friskgrøn. Den er ensartet i stokhøjde, sund og meget holdbar. Den har givet et særdeles stort udbytte på alle tre høsttider.

Lb. nr. 65. 'Halvhøj kruset', 'Konserva', Hunderup P 70. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er en særdeles ensartet grønkål med middelhøj stok og velkrukede, mørkgrønne blade. Den er ensartet i stokhøjde og sund, når den høstes rettidigt. Den har givet et middelstort til stort udbytte ved tidlig og middeltidlig høst. Er også anerkendt til brug som 2. afgrøde.

Lb. nr. 66. 'Halvhøj kruset', 'Bona', Toftø P 70. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup. Er en særdeles ensartet grønkål med middelhøj til høj stok og velkrukede blade. Bladfarven er ret lys grøn. Den er særdeles ensartet i stokhøjde og sund. Den har givet et særdeles stort udbytte ved tidlig og især middeltidlig høst, men sely ved sen høst har udbyttet været over middel. Er også anerkendt til brug som 2. afgrøde.

Lb. nr. 69. 'Odense Torve', 'Menu', Ny Munkegård P 60, P 70. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tå-

strup. Er en ensartet grønkål med middelhøj til ret lav stok og ret grovkrukede, meget lange blade. Bladfarven er friskgrøn. Den er ensartet i stokhøjde og sund. Den har givet et særdeles stort udbytte ved både tidlig og middeltidlig høst, og også ved sen høst har udbyttet været over middel. Er også anerkendt til brug som 2. afgrøde.

Lb. nr. 70. 'Lav kruset', 'Indu', Toftø P 60, P 70, P 71. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup. Er en ensartet grønkål med lidt højere stok end normalt for lav grønkål og lange, mørkgrønne, ret grovkrukede, skråt opadrettede blade. Den er særdeles ensartet i stokhøjde og særdeles sund. Den har givet et særdeles stort udbytte ved alle tre høsttider. Er tillige anerkendt til tætsåning til industribrug og til brug som 2. afgrøde.

Lb. nr. 71. 'Lav kruset', 'Harvester', Hunderup P 60, P 70, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er en særdeles ensartet, lavstokket grønkål med lange mørkgrønne, velkrukede blade. Den er særdeles ensartet i stokhøjde og særdeles sund. Den har givet et middelstort udbytte ved alle tre høsttider, og er meget holdbar til sen høst. Er tillige anerkendt til tætsåning til industribrug og til brug som 2. afgrøde.

Lb. nr. 72. 'Lav kruset', 'Grena', Ny Munkegård P 70. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er en særdeles ensartet, lavstokket grønkål med lange, friskgrønne, velkrukede blade. Den er særdeles ensartet i stokhøjde og meget sund. Den har givet et stort udbytte ved tidlig og sen høst og middelstort udbytte ved middeltidlig høst.

B. Til anden afgrøde

Lb. nr. 79. 'Halvhøj kruset', 'Medio', Stensballe P 70. Ejer: Østergaards Frøavl A/S Stensballe, Horsens. Er særdeles ensartet i type og stokhøjde, har middel bladfarve og god krusethed. Den er middelhøj og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet. Er velegnet både til alm. brug og til industribrug.

Lb. nr. 83. 'Halvhøj kruset', 'Bond', Toftø P 70. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup. Er den samme som nr. 66 i eneafrøde. I anden afgrøde er stokken middelhøj. Den har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet. Er velegnet til såvel alm. brug som til industribrug. På grund af den lidt lyse farve, er den måske af lidt højere værdi til alm. brug.

Lb. nr. 84. 'Halvhøj kruset', 'Konserva', Hunderup P 70. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er den samme som nr. 65 i eneafrøde. I anden afgrøde er stokken middelhøj. Den har givet et stort udbytte af god kvalitet. Er velegnet til såvel alm. brug som til industribrug. Også i anden afgrøde er bladfarven god.

Lb. nr. 85. 'Odense Torve', 'Menu', Ny Munksgård P 60, P 70. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup. Er den samme som nr. 69 i eneafrøde. I anden afgrøde har stokhøjden nærmest været som for de lave i eneafrøde, men med samme lange blade. Den har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet. Den er meget grovkruset.

Lb. nr. 87. 'Lav kruset', 'Indu', Toftø P 60, P 70, P 71. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup. Er den samme som nr. 70 i eneafrøde. Til anden afgrøde er den også lavstokket, men med samme vækst som i eneafrøde. Den har givet et særdeles stort udbytte af særdeles høj kvalitet.

C. Til tætsåning til industribrug

Lb. nr. 86. 'Lav kruset', 'Harvester', Hunderup P 60, P 70, P 71. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Er den samme som nr. 71 i eneafrødeafprøvnin-gen. Den er særdeles ensartet både i type og stokhøjde og er meget velegnet til maskinhøst. Bladfarven er fin, sundheden middel. Den har ved tætsåning givet et særdeles stort udbytte af fin kvalitet. Den må betegnes som særdeles velegnet til formålet.

Lb. nr. 87. 'Lav kruset', 'Indu', Toftø P 60, P 70, P 71. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup. Er den samme som nr. 70 i eneafrøde. Den er ligeledes aner-kendt som egnet til anden afgrøde. Den er særdeles ensartet i type og meget ensartet i stokhøjde. Den er ligeledes meget velegnet til ma-skinhøst. Bladfarven er særdeles fin. Sundheden er middel. Den har ved tætsåningen givet et særdeles stort udbytte af fin kvalitet. Den må betegnes som særdeles velegnet til formålet.

De nu afsluttede grønkålsforsøg har, foruden at have udpeget et antal dyrkningsværdige stam-mer til flere forskellige formål, givet et meget stort talmateriale om, hvorledes de har opført sig ved forskellige såtider, steder og afstande. Hele det samlede talmateriale trykkes som 51. beretning fra Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter.

Beretningen kan, så længe oplag haves, rekvi-reres fra Fællesudvalgets kontor, 6053 Ågård.

Fællesudvalget for Prøvedyrkning
af Køkkenurter.

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbillet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1971 11,50 kr. årligt incl. moms. Adresseændring bedes med-delt bladets ekspedition.

